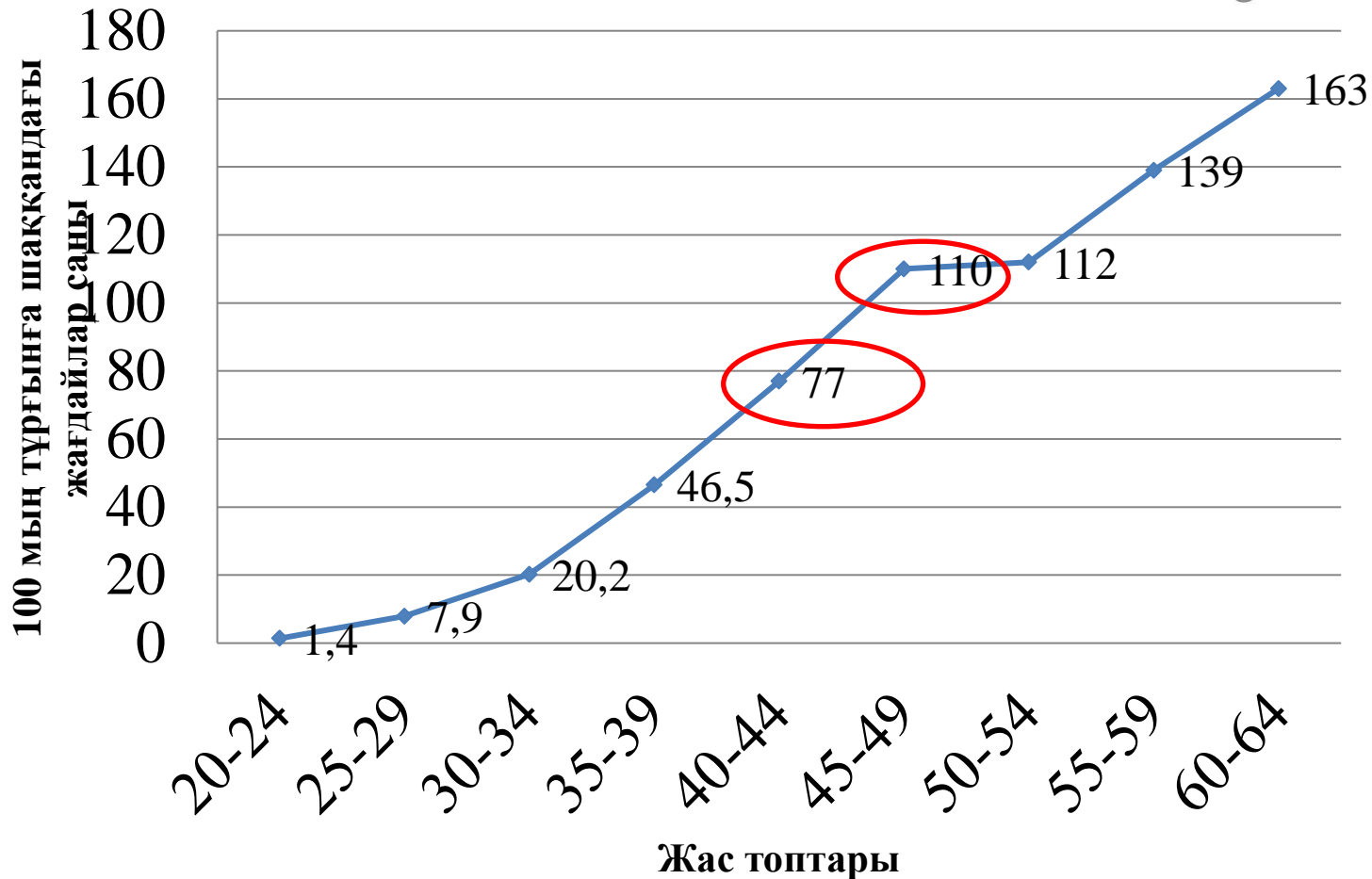

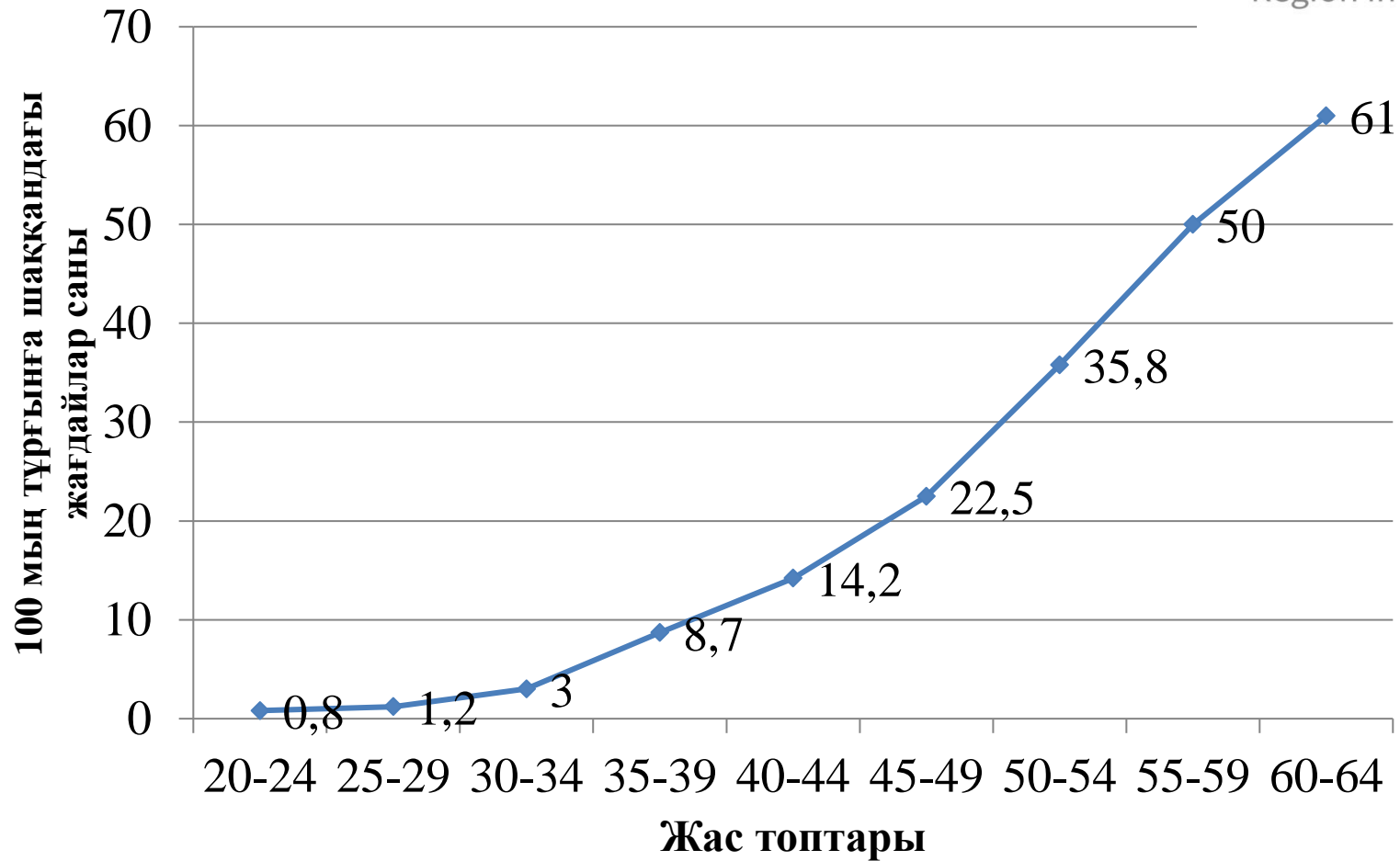
СҮТ БЕЗІ ҚАТЕРЛІ ІСІГІНІҢ ЭПИДЕМИОЛОГИЯСЫ, ҚАУІП ФАКТОРЛАРЫ ЖӘНЕ КЛИНИКАЛЫҚ БЕЛГІЛЕРІ

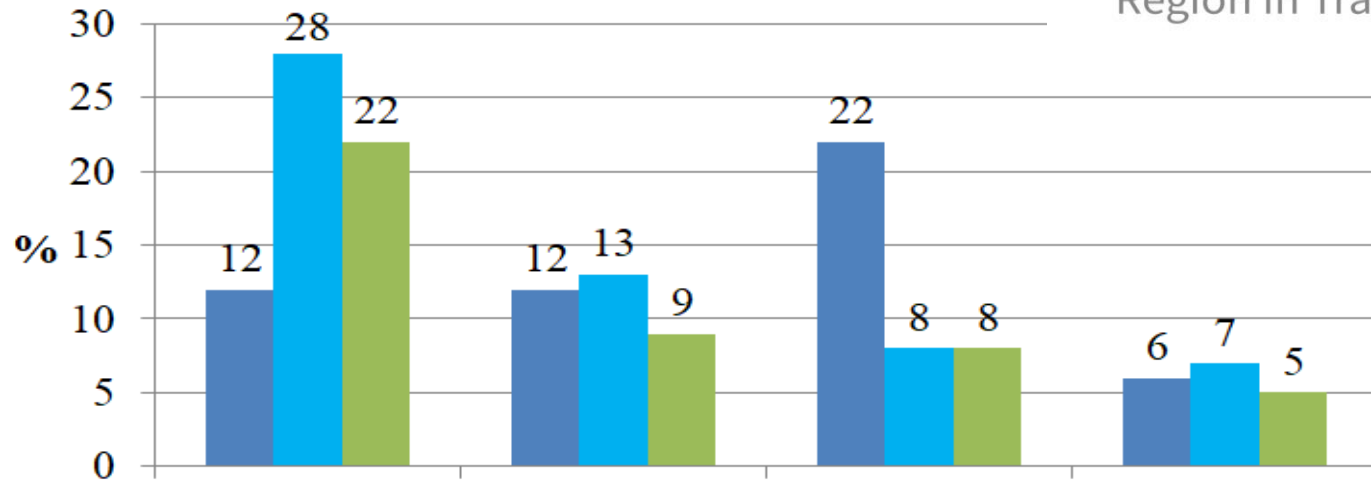
Region in Transition

Сүт безі қатерлі ісігінің жас ерекшеліктері

Сүт безі қатерлі ісігінің жас мөлшеріне қарай өлім-жітім көрсеткіштері

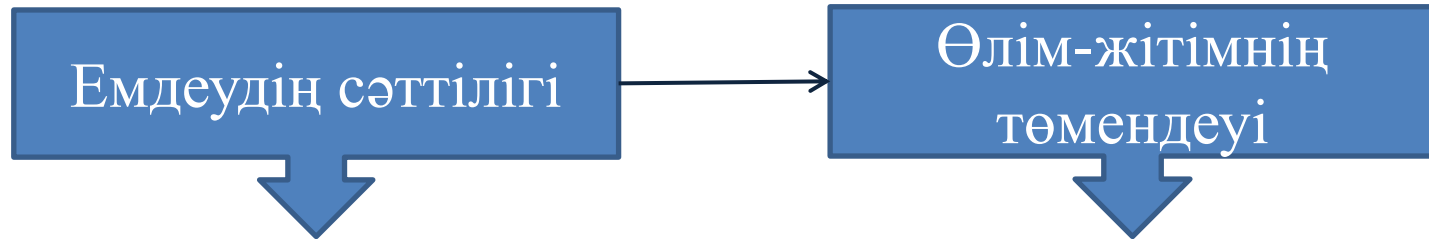
Сүт безі обыры   Жатыр мойны обыры   Қалқанша безінің қатерлі ісігі   Аналық без обыры

■ 18-29 жас

■ 30-54 жас

■ 55-74 жас

Халықтың жас құрылымындағы негізгі нозологиялық формалардың үлес салмағы, %

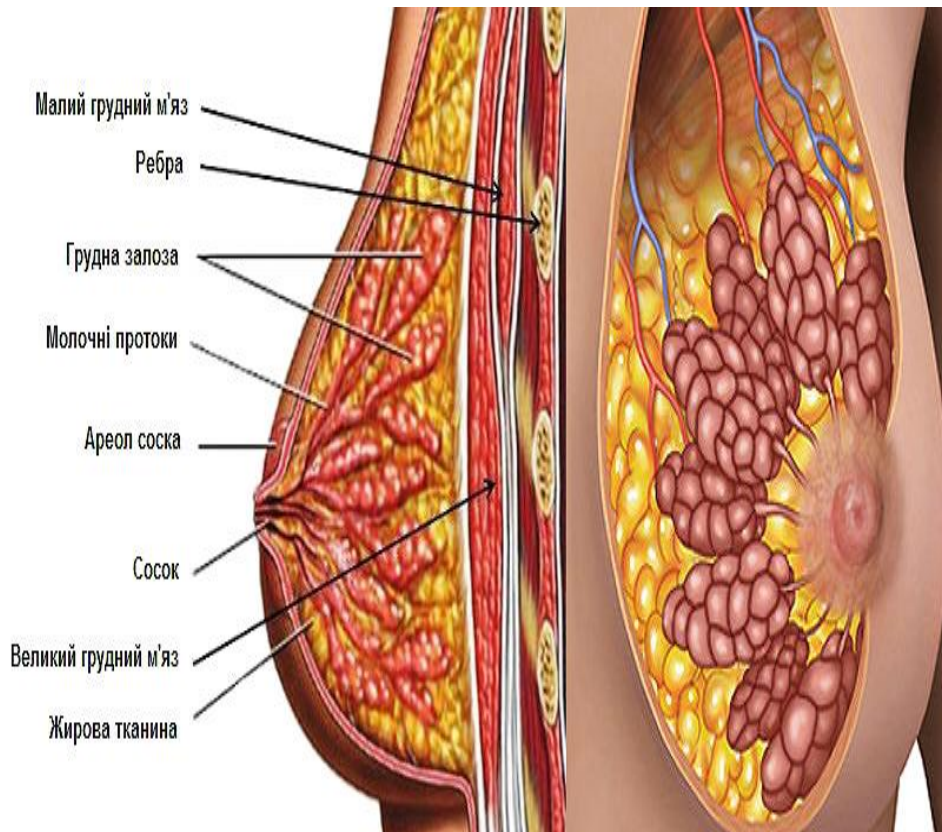

- ерте және уақтылы диагноз қою;
- сүт безі обыры бар қауіп факторларын есепке алу;
- әйелдерде қатерлі ісіктің ағымын болжау.

- ерте диагностикалау бағдарламаларын енгізу;
- сүт безі обырын емдеуді жекелендіру;
- онкологиялық қызметтің жақсы жұмыс істеуі.

СҮТ БЕЗІНІҢ ФИЗИОЛОГИЯСЫ

СҮТ БЕЗІ – гормонға тәуелді орган

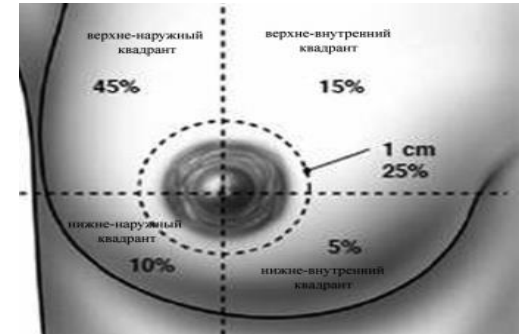
Эстрогендер
Прогестерон
Пролактин
Соматотропты
гормон
Тироксин

СҮТ БЕЗІ ҚАТЕРЛІ ІСІГІНІҢ ҚАУІП ФАКТОРЛАРЫ

- жасы (40 жастан асқан);
- тұқым қуалайтын және отбасылық бейімділік (аналары немесе әпкелері сүт безі қатерлі ісігімен ауыратын әйелдердің ауруға шалдығу ықтималдығы әлдеқайда жоғары);
- контрацептивтерді қолдану;
- кеш менопауза;
- етеккірдің ерте басталуы (12 жасқа дейін);
- 30 жастан асқанда бірінші баланы дүниеге әкелу;
- жүктілікті тоқтату;
- ешқашан босанбаған әйелдерде;
- фиброцистикалық мастопатия және сүт бездерінің басқа да пролиферативті аурулары;
- семіздік; қант диабеті; гипертония;
- тұрақты темекі шегу және алкоголь ішу.

СҮТ БЕЗІ ОБЫРЫНЫҢ КЛИНИКАЛЫҚ ФОРМАЛАРЫ

- түйінді түрі (сүт безі қатерлі ісігінің барлық түрлерінің 95%);
- диффузиялық түрі (ісіну, диффузды-инфильтративті, мастит тәрізді, қабық (панцирный) обыры 4%);
- Педжет ауруы (емізіктің қатерлі ісігі 1%).

СҮТ БЕЗІ ОБЫРЫН ДИАГНОСТИКАЛАУ

- **Маммография** (40 жастан асқан әйелдер үшін) 5-10 мм аралығындағы ісіктерді диагностикалауға мүмкіндік береді;
- **Ультрадыбыстық скрининг** (негізінен 40 жасқа дейінгі әйелдер үшін) 10 мм-ден үлкен ісіктерді диагностикалауға мүмкіндік береді;
- **Пункциялық (аспирациялық) биопсия** – қатерлі ісік диагнозында шешуші рөл атқарады;
- **Трепан биопсиясы** – гистологиялық зерттеу жүргізуге, ісік пен тіндердің маркерлерінің рецепторлық күйін анықтауға мүмкіндік береді;
- **Цитологиялық зерттеу емізік секрецияларын** патологиялық секрециялар (бөлінді) болған кезде жүргізіледі;
- **Компьютерлік және магнитті-резонанстық томография** өкпеге, іш қуысына қашықтағы метастаздарды диагностикалау үшін қолданылады.

БЕЛГІЛЕРІ

Region in Transition

- **умбиликация** (ісікке қатысатын Купер байламдарының қысқаруы арқылы);
- «**лимон қабығы**»; **әжімдер**»;
- ісік үстіндегі терінің гиперемиясы (спецификалық лимфангиттің көрінісі);
- **Убрама** (емізiкті тартқан кезде ісік онымен бірге қозғалады);
- **Пайера** (ісік үстіндегі тері бойлық емес, көлденең жинақ түрінде жиналады);
- **Кенига** (алақанмен сүт безіне кеуде қабырғасына басқан кезде ісік жойылмайды);
- **Форга** (емізiк тұруының әртүрлі деңгейі);
- **Краузе** (ареола ісінуі);
- **Льюисона** сүт безіндегі кеңейтілген тері астындағы веноздық тор.

СҮТ БЕЗІ ОБЫРЫН ЕМДЕУ

Сәулелік
терапия

Химия
терапия

Гормондық
терапия

Хирургия
лық емдеу

Постмастэктомиялық
синдром

Кешенді әсер

Сүт безі обырын хирургиялық емдеу түрлері

- Лампэктомия (секторлық резекция);
- Қарапайым мастэктомия (Маден операциясы);
- Модификацияланған радикалды мастэктомия (Пейти операциясы);
Халстед бойынша радикалды мастэктомия;
- Сүт безін қалпына келтіру бойынша операциялар.

Постмастэктомиялық синдромның көріністері

БІРІНШІЛІК, ЕКІНШІЛІК және ҮШІНШІЛІК АЛДЫН-АЛУ АЛГОРИТМІ

БІРІНШІЛІК

- қауіп факторларын болдырмау туралы ақпарат беру (шамадан тыс күн сәулесі, темекі шегу, алкогольді шамадан тыс тұтыну, семіздік, физикалық белсенділік және т.б.)

ЕКІНШІЛІК

- гормоналды бұзылуларды уақтылы түзету,
- 20 жастан бастап сүт бездерін үнемі ай сайын өзін-өзі тексеру;
- 3 жылда бір рет отбасылық дәрігердің сүт бездерін клиникалық тексеруі

ҮШІНШІЛІК

- менопаузадағы гормондық терапия 5 жылға дейін (қайталану мүмкіндігін азайту үшін гормонға тәуелді ісіктер жағдайында)

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!

[Algorytm Samobadania Piersi] jest dostępny na licencji Creative Commons „Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe” (CC BY-NC 4.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz [Stowarzyszenia AZS WSG]. Utwór powstał w ramach projektu [Edukacja samo-diagnozy raka piersi u młodzieży Kazachskiej], realizowanego przez [Stowarzyszenie AZS WSG] przy wykorzystaniu środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści – pod warunkiem zachowania niniejszej informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, posiadaczach praw oraz o projekcie [Edukacja samo-diagnozy raka piersi u młodzieży Kazachskiej]